

КОРОТКІ ВІСТІ

Четвер, 9 травня, 1968

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО ІНВЕСТИЦІЙ шукає за збиранням негритянського провідника д-ра Мартіна Лютера Кінга не тільки в цій країні, але і в численних інших державах, також і в далекій Австралії. Бона д-ра Кінга Джеймс Ерл Рей, який живав і другого прізвиська Еріка Старра Голта. Ерік Старво Голт втік із тюрми 23-го квітня 1967, і 4-го квітня 1968 року збив д-ра Кінга. Еф Бі Алі тепер опублікувало ще дві нові фотографії цього злощасного, додаючи їх до давніших трьох його світлин. Одні фото з сім'я ц.р. в Каліфорнії, а друге з листопада 1967-го року з Мехіко.

ДОРАДЧА РАДА ПРИ СЕКРЕТАРЕВІ внутрішніх справ Стюартів Л. Юдолові схвалила проєкт встановити або збільшити 11 національних парків та історичних місцевостей. Згідно з цим планом мали б встановити великий 186,000 акровий Національний парк в Міннесоті, над озером Рейні, Кабетогамі та Намакан. В цьому парку було б до 60,000 акрів води. Інший парк мав би бути в повіті Кінгс Джорджія в Меріленді біля Вашингтону, і ще інші в Аризоні та Юта. Північній Кароліні, Огайо, Техасі, Пенсильванії та Південній Кароліні.

ТРИ ПЕРЕРИВЛЕННЯ СЕРЦЯ відбулися в Гостоні в Техасі впродовж п'ятих днів. 7-го травня переривало серце 82-річному урядовцеві шпиталю Дж. М. Стакшів. Йому дали серце 36-річного Кларенса Нікса який помер внаслідок поранень голови, які він мав під час бійки від 23-го квітня. В цьому самому шпиталі ім. Святого Луки в неділю вночі 6-го травня переривало серце 48-річного Джеймсу В. Коббів, а в п'ятницю 3-го травня з успіхом переривали лікарі серце Евереттові Клер Томасові. Лікарі заявляють, що всі ці пацієнти мусіли жити в непевності кімбас, або і кільканадцять днів, бо не знали, як їхні організми реагуватимуть на чужі тіла, що їм пересіли. 8-го травня помер Кобб внаслідок інфекції, яка виникла мабуть тому, що його організм не прийняв тих ліків, що йому давали на те, щоб організм прийняв чуже серце.

"СВЕРМИ СВОДОСТІ" — так має називатися книжка, яку 26-го червня видасть Видавництво Гарпер энд Роу, і якої автором є покійний негритянський провідник д-р Мартін Лютер Кінг. Ця книжка — це немов заповіт д-ра Кінга, який вбив в те, що за допомогою неспасливих демонстрацій може негритянське населення добитися того, що Конгрес схвалить законопроект в користь негрів. Д-р Кінг стверджує, що війна у В'єтнамі вимагає фондів, і внаслідок цього ЗСА не можуть дати про негритянське населення. Тому д-р Кінг виступав проти війни у В'єтнамі. Наступник Кінга о. Ебернест продовжує неспасливі демонстрації свого попередника.

ПОВІННА ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ ЗАЛЕЖИТЬ від району, в якому людина живе. До такого висновку прийшли дослідники з Крайового Контрольного Центру Християн Недути. Вони ствердили, що досліджувані особи у віці від 45-ох до 64-ох років вмирають до 2,100 осіб на 100,000 осіб, коли вони живуть на сході ЗСА, на приклад в Саксонії або Вілкс-Беррі, Па. Це є майже двічі більший відсоток в порівнянні з особами, які живуть в центральній Небрасці. Там є майже найменший відсоток смертних випадків в цій цій країні. Статистик Герберт Савер заявляє, що треба дальших студій, щоб знайти причини цього дивного явища.

У СВІТІ

В МУНІЦИПАЛЬНИХ ВИБОРАХ У ШОТЛАНДІ, які відбувалися по містах цієї країни в середу 8 травня ц.р., шотландські націоналісти здобули виграш перемогу, вибираючи майже 100 своїх представників до міських рад. Шотландська націоналістична партія, яка шість років тому нараховувала всього 2,000 членів, одержала у виборах понад 350,000 голосів. Бритійська Партія Праці зазнала в цих виборах важкої поразки. Вимагаючи окремого парламенту для Шотландії, націоналісти планують довести збільшення кількості своїх представників у британському парламенті, в якому Шотландія була репрезентована 71 послом на всіх 360, здебільшого лейбористами.

КОМУНІКАЦІОННА СТУДЕНТСКА ГАЗЕТА В КАНТОНІ виступила з вимогою покарати смертю трьох вивідатих комуністичних діячів, усунених від провду в безреші цього року: Янга Ченг-ву — виконуючого обов'язки шефа генерального штабу армії, Ю Лі-чана — політичного комісара лугуських збройних сил і Фу Чунг-пі — команданта Пекінського гарнізону. Усіх їх обвинувачують у змові для усунення Мао Тсе-тунга й захоплення влади.

ТУНІЗІЯ ЗІРВАЛА ДІПЛОМАТИЧНИЙ ВЗАЄМИНИ З СІРІЄЮ. Безпосередньою причиною цієї події стала промова одного з сирійських голівачів з гострою критикою тунізького президента Габіба Бургіби. Тунізький уряд наказав всім членам сирійської дипломатичної місії негайно виїхати. Для остання подія підірвала неспокій всередині арабського світу. Сирія належить до найбільш русофільських, протизахідних і протизраїльських держав, а Тунізія до найбільш примирливих супроти жорду.

У КОМУНІСТИЧНИХ ПІВНІЧНИХ КОРЕЙ ПРОГОЛОШЕНО, що північні корейці отруїли і живими схопили кількох "американських агентів", які прокралися на північно-корейську територію задля підривносаботажної роботи. Американське і південно-корейське командування рішуче заперечило тієї вісті, ствердивши, що такої події ніколи не було.

КОМУНІСТИЧНІ ВЛАСТІ В ПЕКИНІ ВИДАЛИЛИ голову французької пресої агенції Франс-Пресс, Жака Віссента, який працював там від лютого 1966 року. Впродовж останнього року китайські комуністи видаляли трьох советських пресових кореспондентів, одного югославського, одного чеського і трьох японських. Тепер на авес. Комуністичний Китай є там тільки чотири західні кореспонденти, два советські, два польські, один мадлярський і 5 японських.

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КУРТ ГЕОРТ КІЗІНГЕР ВИГОЛОСИВ у парламенті промову з навістанням останніх частинних виборів. Він рішуче заперечив, наче б погрозувало відродження нацизму, але перестерігав проти підтримання скрайньої правої партії Націонал-демократичної, що зискала у виборах в Баден-Вюртемберзі 9.8% всіх голосів. Кізінгер стверджує, що націонал-демократи завдячують свій успіх недовдоволенню широким верств населення з приводу труднощів хліборобів та демонстрацій лівих студентів. Але він перестерігав, щоб не давати спонукати до політичних дій.

Конгресова Конференція схвалила збільшити податки і зменшити бюджет на \$6 білйонів

Вашингтон. — Конгресова Конференція 8-го травня схвалила збільшити прибуткові податки на 10 відсотків. Це збільшення мало б об'єктувати особи з важкістю заад, від 1-го квітня ц.р., а промислові корпорації від 1-го січня ц.р. Десятивідсоткове збільшення мало б бути від висоти теперішнього податку, а не від прибуткової суми, це значить, що хто досі платив 100 дол. податку, то мав би платити 110 дол. Але Конференція одночасно додала до тексту про збільшення податків, завагу, що Уряд повинен зменшити федеральні видатки на 6 білйонів дол. Президент Діксон заявляв, що Уряд може погодитися на 4-білйонове зменшення бюджету. Досі не знати, як Уряд зареагує на рішення Конференції. Урядовий проєкт бюджету на 1969-ий рік

Рокфеллер називає Ніксона "законодавцем", а себе "виконним адміністратором"

Мінеаполіс, Мінн. — Нью-Йоркський губернатор Рокфеллер, промовляючи до більше як 7,000 студентів, вперше згадав про різницю між ним та його партійним противником колишнім віцепрезидентом Річардом М. Ніксоном. Досі він не згадував Ніксона, не хотічи розбивати партійної єдності. Він сказав, що він сам є "більше агресивним", коли треба зводити нові ідеї для розв'язки спеціальних і економічних проблем, перед якими стоїть тепер Америка.

В квітні число zatrudнених виносило 75.1 мільйона, безробітних було 2,491,000

Вашингтон. — Статистичне бюро при Департаменті Праці стверджує, що в квітні цього року число безробітних становило 3.5 відсотка всіх робітних сил країни, найменше від січня 1953-го року. Але число безробітних між негритянським населенням було майже двічі більше, бо 6.7 відсотка. В березні число безробітних виносило 3.6 відсотка. Число zatrudнених в квітні виносило 75,100,000, а число безробітних — 2,491,000. Промислові робітники, яких є коло 45 мільйонів, доставляють за одну годину праці пересічно 2.79 дол., на 20 центів більше, як в березні, і їхня пересічна тижнева зарплата становила 104.63 дол. Та відсоток безробітних в більшості міст становив 7 відсотків всіх робітних сил. Комісар від статистики в Департаменті Праці Артур М. Росс заявляє, що Конгрес повинен

Домагаються оркестри нар. інструментів

Кращі кийські композитори і мистецькі виконавці, в тому Л. Ревуцький, Г. Майборода, А. Кос-Анатольський, К. Домініч та ін. поставили на сторінках "Культури і Життя" з 28 квітня вимогу, щоб в Україні зарешті була створена репрезентативна оркестра українських народних інструментів. У відкритому "Листі до редакції" вони писали, між іншим, наступне: "Всі ми захоплюємося чудовим звучанням бандури, цимбал, со-

БУДИНОК УНС І "СВОБОДИ" НА МІСЦІ "ПЕРЕЛЕТНОГО ТАБОРУ" ВАШИНГТОНА

Не тільки громадяни Джерзі Сіті, але й тисячі інших людей поза цим надгусонським містом знають, де стоїть будинок Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і "Свободи", але мало хто знає, що на тому місці був колись "перелетний табір" батька З'єднаних Стейтів Америки та їх першого президента, Джорджа Вашингтона. Також ті, хто знають, що знайомі з подіями американської історії, знають, що на цьому місці відбувалися найважливіші битви між американцями і англіїцями. Вхід до будинку УНС і "Свободи" є — як відомо — від вулиці Гренд, а від вулиці Вашингтона, яка перебігає Гренд, відділений цей будинок невеличким площиною з деревами. На цій площі

ЗАПОВІДАЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ ПОШИРЕННЯ РОЗМОВ ПРО ЗАМИРЕННЯ У В'ЄТНАМІ

Париж. — Міністер закордонних справ Франції Моріс Куве де Мурвіль висловив свою віру в те, що плементарні розмови між представниками ЗСА і Північного В'єтнаму, які починаються в п'ятницю 10 травня ц.р. в Парижі, будуть поширені в досюму засягу до політичних переговорів в справі миру у В'єтнамі. Висловив де Мурвіль це своє сподівання під час засідання французького уряду, яке відбулося під промовою президента Ш. де Голля в середу 8 травня ц.р. доляючи волючос, що будуть відбуватися майбутні мирові переговори при участі тих самих делегацій і без зміни місця їх відбування. В урядових колах Вашингтону прийнято заяву де Мурвіля без коментарів, але ж полі-

Комуністи втратили 2,000 вояків у нападках на міста у В'єтнамі

Сайгон. — В останньому наступі на південно-в'єтнамські міста в 11 провінціях комуністи втратили понад 2,000 вояків вбитими, не досягнувши жадної стратегічної мети. Американці втратили 30 вбитими і 323 пораненими, а південно-в'єтнамські втрати виносили 181 вбитих і 608 поранених — подас американське командування. Теоретична акція комуністів в деяких містах, зокрема в китайській дільниці Сайгону, ще продовжується, але виразно втратила

В Москві почалися наради провідників сателітних країн в справі ситуації в ЧСР

Москва. — Після від'їзду очолюваної Александром Дубчеком чехословацької делегації, яка з кінцем минулого тижня відбувала тут наради з провідниками советського уряду й партії в справі здійснюваних "пер реформи у ЧСР, до Москви прибули в середу 8 травня лідери чотирох східноєвропейських комуністичних держав, тісно пов'язаних із Советським Союзом. Приїжд Тодора Живкова з Болгарії, Яноша Кадара з Угорщини, Вальтера

УЛЬБРИХТ І СМІДНОЇ НІМЕЧОЧОЛОВАНОЇ

Після від'їзду очолюваної Александром Дубчеком чехословацької делегації, яка з кінцем минулого тижня відбувала тут наради з провідниками советського уряду й партії в справі здійснюваних "пер реформи у ЧСР, до Москви прибули в середу 8 травня лідери чотирох східноєвропейських комуністичних держав, тісно пов'язаних із Советським Союзом. Приїжд Тодора Живкова з Болгарії, Яноша Кадара з Угорщини, Вальтера

АКАДЕМІЯ У ФІЛЬДЕЛЬФІ

12-го травня, о 6-ій год. вечора, в залі Українського Горожанського Клубу, 847 Франклін вул., відбувається Академія для відзначення 50-річчя відновлення Української Гетьманської Держави, проголошеної 29 квітня 1918 року.

Цю Академію переводить під патронатом Українського Конгресового Комітету — Відділ у Філадельфії — Громадський Комітет. З доручення Громадського Комітету відкрис Академію і вступив слово каже Дмитро Левчук, а святочню доповідь виголосить д-р В. Коваль. У мистецькій частині візьмуть участь: Літо-Головаш і Ярослав Пліот-Рудакевич — деклямація, Лев

ІРАНЦІ ІНФОРМУЮТЬ ПРО "МОВЧАЗНИХ УЧАСНИКІВ ТЕГЕРАНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ"

Тегеран, Іран. — Велика місцева газета "Журналь де Тегеран", що виходить французькою мовою, у числі з 4 травня надрукувала репортаж під наг. "Мовчазні учасники Тегеранської Конференції", виділивши чорним шрифтом наступну вступну фразу: "В Конференції Прав Людини беруть участь відомі державні діячі багатьох країн, кожний вислів яких уважно нотує преса, а їхні промови йдуть під збереження в архівах ОН. Але в цій Конференції беруть участь також мовчазні шахові панове, які заготовують все, що тут відбувається, і старанно збирають всі документи з Конференції". Між ними, — пише "Журналь де Тегеран", — є достойний список, якого оточують його супровідники великою увагою. В перерві між сесіями ми розговорились із цією групою, в якій ніхто не має позначки однієї з офіційних делегацій. Їх прибуло сюди семеро — представників українців у диспорі, і вони тут провадять свою "закулісну конференцію". Вони прибули з Франції, Канади, ЗСА, Аргентини. Цих промовців ніхто не чує, але вони — це ті люди, які всім серцем прийняли кожний пункт затвердженої нами Універсальної Деклярації Прав Людини і які дають нам оптимістичні надії на вартість Деклярації". Далі газета подас докладні відомості про Архиепископа УПЦеркви Мстислава, який "прибув до Тегерану з меморандумом про становище Церкви на Сході Європи. До меморандуму додано великий список злізкованих та переслідуваних релігійних діячів, поетів, письменників, в тому й мусульман. "Цей меморандум, за-

начас газета, був адресований 22 квітня п. у Тавані, а тепер переданий на Конференції". "Журналь де Тегеран" розповідає й про інших учасників-українців: д-ра Мусієновича, д-ра В. Душника, о. д-ра В. Кушніра, згадує про ред. Сосновського, д-ра Квітковського, д-ра Галайчука, інформуючи про трьох перших, кого вони представляють та зазначаючи, що Україна була незалежною державою і що семеро українських представників домагаються для України конституційних прав. "Вони прибули сюди з почуттям братерської солідарності з усіма у світі, хто змагається за реальне здійснення прав людини, для кого Деклярація Прав Людини є реальністю".

Цитовану інформацію треба вважати за одну з найважливіших для української акції в Тегерані, як зваяжити, що вона подана в газеті французькою мовою, зрозумілою для більшості дипломатів, учасників конференції.

"Найбільш популярні"

Владика Мстислав у карточці до "Свободи", висланий з Тегерану 4-го травня, м. і. інформує: "Хоча дія незалежних українців тут сьогодні дуже обмежена, зокрема становивши іранського уряду, який посилює свої контакти з СССР та одержує від Москви чимало різних економічних концесій, проте наша група може найбільш популярна на цій конференції, очолюючи свою активність та новими контактами".

Цитована вігрі стаття з іранської газети потверджує слова Владика: "Гл. редакційна стаття: "Українці в Тегерані" на 2-ій сторінці в цьому числі "Свободи".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК ПРОТИ НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Вінніпег. — Відгукуючись на заклик Секретаріату СКВУ, українські товариства і організації цього міста влаштували у неділю 28 квітня маніфестацію під патронатом Невідомого Вояка і Тараса Шевченка та протестатійне віче, яким провадив голова Відділу КУК М. Новицький. Перед тим в українських церквах відбулись Богослуження в інтенції українського народу. Тижневик "Поступ" повідомив, що на маніфестації під патронатом не було тієї маси українців, якої можна було сподіватися з такої нагоди: "Хочо виправдусь не слабкою організацією маніфестації, дехто свяченими та імпрезами, що припали на той же день". На протестатійному вічі в Авдиторії УНО учасники схвалили відповідну телеграму, яку було переслано Міжнародній Комісії Прав Людини в Тегерані.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ СВЯЩЕННИК СТВЕРДЖУЄ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ РЕЛІГІЇ В УКРАЇНІ

Брюссель. — Співробітник журналу "Міруар", який недавно побував в СССР, один чоловік в Україні сказав, що "чутки про релігійну відлигу в СССР не відповідають правді". Повна розповідь про ту подорож бельгійського священика була надрукована, за "Міруаром", у "Християнському Голосі". Один із співрозмовців сказав бельгійцеві, що він не ходить до церкви, бо за те втратив би місце праці.

ЗАКІНЧИВСЯ НОВАПЬКИЙ ТАБІР В АРГЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Команда плавного новачка назвала цього року табір для пластунов-новачків "Мандрівка по Україні", достосовуючи до такої назви й виховання дітей. Табір відбувся в Пунта дель Есто, новачків було 35, команданткою табору була старша пластуника Христіа Водована.

СВОВОДА SVOBODA

FOUNDED 1988

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$6.40.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

Україні в Тегерані

Відав з різних країн вільного світу кілька видатних українських громадян на спонсоровану Об'єднаними Націями конференцію в Тегерані з нагоди ювілейного Року Прав Людини заторкує найважливішу проблему української визвольної політики: поширити в світі правду про Україну, про більшовицький окупаційний режим, про московсько-більшовицьку екстермінаційну політику супроти українського народу, зокрема про плинне й послідовне нищення української культури та її творців. Відомо, що український народ переживав подвійну трагедію: ворожо окупацію та байдужість зовнішнього світу. Збройною силою Москва повалила Українську Народну Республіку і своєю верпою і послідовною брехливою пропагандою, веденою впродовж 50-ох років, зуміла впоїти в зовнішній світ переконання, що український народ назагал відволнений з своєї долі в межах СРСР і тому взагалі української проблеми або цілком не існує або існує вона тільки як внутрішня проблема СРСР.

Найбільше лихо з співзвучальної політики Заходу полягає власне в тому, що вона насправді рахується з теперішнім геополітичним станом в Європі, признаючи таким чином усі советські завоювання за «статус кво». Свідомі того, що кремлівські правителі надзвичайно вразливі на пункт зберігання непорушності советської імперії, ЗСР і інші країни ані на терені Об'єднаних Націй, ані на будь-якому іншому форумі не заторкують проблеми советського колоніалізму. Більшовики використовують цей стан, граючи роллю ніби головного оборонця покриття мурів — мурів в Америці, північних в'єтнамців, чорних афроамериканців у Південно-Африканському Союзі і Родезії, чи арабів, що впаля жертвою ізраїльської агресії...

Отже наперед було відомо, що на Тегеранській конференції, повноправними учасниками якої можуть бути тільки держави — члени ООН, ніхто з офіційних учасників не зверне уваги на те, що найбільшим порушником конвенції про права людини є московський уряд. Здаючи собі справу з такою станою, на першому Світовому Конгресі Вільних Українців в листопаді минулого року і на окремих нарадах двох його головних організаторів — Українського Конгресового Комітету ЗСР та Комітету Українців Канади — говорено про неможливість використати нагоду Тегеранської конференції, щоб з'ясувати її учасниками дійсну правду про Москву, як найбільшого ворога самостійної національної особистості поневолених нею народів. Звичайно, інформаційно-освітня праця наших громадян в кулоарах Тегеранської конференції з їхніми заходами знайти відгук на сторінках місцевої іранської преси та бодай деяких часописів, що вислали туди своїх кореспондентів, — ця жертвенна, метушлива й найвищої похвали гідна праця наших громадян у Тегерані не зможе зрівнятися наслідків пістертих советської пропаганди і не проломить мурів байдужості зовнішнього світу супроти долі поневолених Москвою народів. Але це власне те лупання скали, що до нього закликали віщі українські пророки, це та дрібна, морочлива, муравлина праця, без якої годі сподіватися перемоги великої, покіщо у світі непопулярної ідеї — ідеї визволення України.

Виступи наших громадян у Тегерані потвердили давно правду: всередині нашої вільної громади різні наші партії, середовища і групи можуть вести найпалкіші суперечки, — коли ж будь-хто з будь-якого гурту боронить назверх українську визвольну справу, боронить українську культуру проти її винищення, всі виступають один-одно, бо всі вони — українські державники. Приявність наших громадян у Тегерані доказала це раз, що з усіх національних груп в Америці і в цілому вільному світі наша українська національна група, при всіх її недоліках, що їх ми найбільше свідомі, такі належить до найактивніших, якщо не с найактивнішою. Українська влада така, що ми дуже покаяні до самокритики, а то й самообичування. Недобре недовбачати негативні явища в суспільному житті і промовчувати їх, але також недобре перебільшувати їх та легковажити позитивні й осанги. Фактом є, що в розмовках з представниками інших національних груп в Америці вони з великим признанням, інколи з заздирістю висловлюються про нашу організованість та активність в різних ділянках життя і творчості.

Діяльність українських громадян у Тегерані пригадує теж потребу — жертвенності на політичну оборону прав України, на українську визвольну політику. Політична література, меморіали, делегати — на все це треба фондів. Заможня українська вільна громада мусить дати їх — для цієї великої мети.

Степан Жевецький

УКРАЇНЦІ ПРЯШІВЦІНИ ДОМАГАЮТЬСЯ АВТОНОМІЇ

Після того, як у січні ц. р. усе було в Чехо-Словаччині від влади сталініста Новотного, а на його місце обрано Александра Дубчека, в цій комуністичній країні побило свіжим вітром: прибрано всевадну політичну поліцію, дозволено відбувати зібрання, встановлено право вільного вислову, скасовано цензуру...

Цей новий курс старіється використати українці Пряшівщини, яких там живе коло 300.000, для поширення своїх національних прав. Як повідомляє тижневик «Нове Життя», що з'являється в Пряшіві українською мовою, українці відбувають зібрання і з'їзди, ухвалюють звернення і резолюції, в яких домагаються для себе таких самих прав, як їх мають чехи і словаки.

Звернення Президії КСУТ

11 березня відбулася в Пряшіві нарада поширеної Президії Культурного Союзу Українських Трудящих (КСУТ), єдиної української організації на Пряшівщині, на яких ухвалено «Звернення до українців — русинів Чехо-Словаччини».

В цьому зверненні говориться, що, внаслідок грядущих і сучасних плеумів ЦК Комуністичної Партії Чехо-Словаччини, почався швидкий процес демократизації. Однією з дуже важливих проблем цього процесу є проблема національних відносин між чехами і словаками народами та національними меншостями — українською, угорською, польською і німецькою.

«У період культу особи», — говориться в цьому зверненні, — наша ситуація погіршилася. Зликувалося: реферат українських шкіл, українські школи і освітні інспектори, Союз Молоді Карпат та Українська Національна Рада Пряшівщини. Неправильно вирішено релігійні питання (ліквідація Української Греко-Католицької Церкви — С. Ж.). Багато політичних і громадських діячів безпідставно обвинувачено у т. зв. українському буржуазному націоналізмі, деяких звільнено з роботи або виселено в інші області республіки. Грубі помилки допущено в період колективізації сільського господарства. Внаслідок виведення багатьох людей арештовано і засуджено. Маса (українського) населення, позбавлені кращих представників інтелігенції, були дезорганізовані і втратили перспективу свого національного розвитку.

У розділі «Чого ми хочемо» вичислено в зверненні все те, що домагаються українці Пряшівщини від чехословацького уряду. Закінчується звернення так: «Хочемо на засади рівності з чехами і словаками народами та іншими національностями будувати спільну батьківщину на благо всіх її громадян. Проголошуємо вірність нашій Республіці».

Нарада українських журналістів Пряшівщини

9-го березня відбулася нарада працівників та дописувачів тижневика «Нове Життя», місячника «Дружню Вперед» та українського радіомовлення в Пряшіві. Ця нарада була скликана для обговорення найбільш проблем української національної меншості Чехо-Словаччини на сучасному етапі загальнодержавного процесу демократизації.

На нараді схвалено резолюцію, в якій, між іншим, говориться: «Найсправедливішою формою остаточного рішення рівноправності народів у Чехо-Словаччині є федеративна форма держави. А для забезпечення рівноправності для національних меншостей такою формою може бути лише повна політична, економічна та культурна їх автономія, яка повинна бути конституційно кодифікована і здійснена у житті одночасно з врегулюванням державно-правних відносин між чехами і словаками».

В резолюції підкреслюється, що українці масово борються за нову ЧССР, активно будують та будуватимуть її і за це домагаються повної рівноправності з іншими народами республіки.

Підписану 58 особами резолюцію передано під розгляд Президії КСУТ.

Учасники наради журналістів виявили незадоволення з приводу того, що Президія КСУТ занадто повільно діє у домаганнях прав пряшівських українців в такому важливому періоді змін у Чехо-Словаччині і пропонували виступити з складу пасивних членів, заступивши їх новими, активними. Президія КСУТ покинула нікого не усеула з свого складу, але прийняла трьох нових членів, між ними відомих письменників і громадських діячів Юрія Вацу та Івана Давидського.

Телеграма до члена Програмової комісії Комуністичної партії Словаччини

Учасники наради українських журналістів у Пряшіві вислали 9 березня ц. р. доц. Василеві Капілюському, голові ЦК КСУТ, члену Програмової комісії Комуністичної партії Чехо-Словаччини в Братиславі телеграму такого змісту:

«Актив дописувачів та працівників української преси і радіо в Пряшіві висловлюють свою підтримку політичній прогресивній силі у нашій Батьківщині, започаткованій гуртливим та сичевим плеумом ЦК Комуністичної партії Чехо-Словаччини. В дусі цієї політичної активності констатуємо, що в процесі демократизації нашого життя неправомо обхо-

дяться проблеми національних меншостей в ЧССР: українців, угорців, поляків та німців. Цей стан нас занепокоює. Ми віримо в республіку, але домагаємося і рівності в республіці. Від 1945 року українське питання в основному обминалось, не вирішувалося, а внаслідок того ускладнювалось. У практиці створювались умови для повного занепаду української національної меншості. Вимагаємо принципально нового слова вже під час підготовки програми та активної участі заступників української національної меншості в підготовці програми КІЧ (компартії Чехо-Словаччини). Ми переконані, що сама лише культурна автономія не є достатньою запорукою повної рівноправності національних меншостей. Внаслідок історичних особливостей розвитку українська національна меншість у ЧССР має власні проблеми. Вимагаємо, щоб вони були повністю розглянуті, щоб були надані всі можливості для всебічного, не лише національного та культурного, але в першу чергу політичного та економічного розвитку».

Українська молодь домагається своєї окремої організації

12-го березня в Пряшівському клубі відбулося зібрання української молоді. Про потребу заснування окремої молодіжної української організації говорив доцент Юрій Ваца. Прийняв понад 180 студентів, одноголосно схвалили домагання створити таку організацію і випустили звернення до всієї української молоді в Чехо-Словаччині. Текст того звернення вислано до Союзу Молоді Чехії і Союзу Молоді Словаччини, до ЦК компартії Чехії і ЦК компартії Словаччини, до редакції газети «Смена» і «Млада Фронт».

У цьому зверненні говориться, що після прогнання німців з Чехо-Словаччини, в 1945 р. українці Пряшівщини створили були свою Спілку Молоді Карпат (приметник «українська» словачької шовіністичної заборони). Однак, в 1947 р. Спілку Молоді Карпат насильно об'єднали з чехословацькою Спілкою Молоді, у якій поступово зжувувалося можливість систематичної праці для української молоді, об'єднувало проблеми української національної меншості, аж нарешті дійшло до її повної ліквідації».

«Українська молодь», — говориться в зверненні, — проголошує вірність Чехо-Словаччині, але одночасно вимагає рівності в ній для української меншості. Друга мета наша ясна: створити кращі умови для всебічного розвитку української молоді Чехо-Словаччини. Сподіваємося вашої повної підтримки».

10 березня відбулися збори Товариства Українських Студентів у Братиславі, на яких також ухвалено подібні резолюції. «Ми», — читаємо в тих резолюціях, — за симетричний модель держави двох народів, чехів і словаків».

VIVAT ACADEMIA!

Промова матері д-ра Марії Должницької, ЧСВВ, в день посвячення нового будинку у Факс Чейзу, Па. 28 квітня ц. р.

(2)

В часі цього церковно-національного і в ід рождення також прекрасного розвивалася наша Академія. В 1932 році учениці Академії почали видавати свою шкільну газету. В 1934 році в Академії забрало місце, і тому перероблено старий сусідній будинок на класи торговельних курсів, писання на друкарських машинках і стенографії. Розбудовано хемічну і біологічну лабораторії.

Розвиток Академії спонукав нас до нового кроку. До того часу Академія була тільки афілійована з Католицьким Університетом у Вашингтоні. В 1939 році ми почали докласти старань, щоб Академія мала безпосереднє акредитування від стейту Пенсильванії. Офіційний представник стейтської Ради, д-р Джон Дж. Пенн, приїхав до Академії. Він познайомився з планом курсів, побував на лекції, оглянув лабораторії, був на концерті хорів і оркестру, на якому учениці виступали в українських композиціях. Д-р Пенн, захоплений Академією, її програмою і працею, попросив принести йому малу її показати, де с та Україна, культурними скарбами якої ми багатішемо культурі нації Америки. Він став приятелем Академії, і це то самого року школа отримала акредитування від стейту Пенсильванії, а українська мова стала одним із головних предметів, що офіційно дістав кредит.

У 1940 році ми збудували новий будинок Академії і закупили бібліотеку на 10.000 томів. До розвою Академії причинився в дуже великій мірі о. д-р Василь Федаш, тодішній наш катедр, великого формату науковець, що надзвичайно вишлював учениць, а мені особисто давав цінні вказівки як працювати з новачками, яких я була магістрою, і з ученицями, яких я була директором.

По скінченні другої світової війни доля загнала багатьох наших рідних на скитальщину. До нас вдалось по допомогти. Наші учениці підключили «Діти дітям!» давали концерти, виступали на радіопрограмах, з б і рали гроші, одягу, забавки й вислали посылки до Європи. Ми домагалися численним громадянам і товариствам. Вкінці спровадили 38 дітей, православних і католиків.

З приїздом до ЗСА нової еміграції ми мали великі надії на її повну співпрацю в дальшому розвитку Академії. Ми сподівались, що не тільки збільшиться число учениць, але також наукові сили вступять в цю українську інституцію свій вклад своє знання. Прикро мені сказати, що ми трохи розчарувалися. Більшість зголошених учениць сподівалися мешкати і студювати задарма, інші за великою злижкою. Наукові сили зголошувалися на добре платні

позиції, яких ми не всіли будувати.

Наші організації мало цікавилися українською Академією, не було тоді цього гарного звичаю давати стипендії нашим ученицям або присилати пожертви на розбудову інституції. Провідники українських організацій не відвідували нашої школи, щоб учениці мали нагоду з ними познайомитися. Пригадуємо собі, яка то була надзвичайна подія, як по десятих роках існування Академії, перший раз загострили до нас редактор «Свободи» д-р Лука Мишуга, редактор «Юреїніс Віклі» Степан Шумейко і секретар Українського Народного Союзу Дмитро Галичін! Це сталося завдяки тодішній нашій учительці Марії Клячко, яка переконала їх прийти до нас. Тоді також уперше, під час конвенції Українського Народного Союзу ухвалено дати на Академію 250 доларів. А скільки науковців, товариств, організацій і досі не знають, що Академія існує і хто її провадить. Науковці, письменники, поети, видавництва не висилають книжок до нашої шкільної бібліотеки! Часами українське г р о маїство трактус нас так, ніби ми не с його частинкою, ніби ми працюємо для себе, а не для української Церкви і української справи.

Без зацікавлення і допомоги широкого громадянства сестри не могли втримати Академії виключно для українців. Тому ми були змушені в 1948 році відкрити двері для доходящих студентів різних національностей. Зразу вписалося 150 учениць, що внесли повну плату за науку. Однак, ми потішили себе тим, що учениці інших національностей запізнаються з нашою школою, з нашим обрядом, Україною та її культурою і, може, колись з користю заступатимуть справу України. Для учениць різних національностей я мала точний план, щоб згодом ця Академія і Колегіум, який за порадою Кир Константина Богачевського і захоютою Матері Пасафати, я започаткувала, — стала в З'єднаних Штатах Америки осередком слов'янських наук.

Я відійшла з Академії і з Факс Чейзу в 1950 році. Молоді сестри, вже тут народжені й вишколені, перебрали провід. І тепер, на вісімдесятому році життя, я радію, що мої сестри — вихованки посвячують ще один будинок Академії і даю призначення теперішньому провіді Академії.

Однак, мого старече серце більше радітиме, якщо тут народжені сестри, що мають тепер у своїх руках провід Матеріного Дому, Академії, чи Колегіуму, не забудуть, для якої мети Сестри Василіанки приїхали з Галичини до Америки і започаткували ці інституції, що їх вони сьогодні ведуть.

Наші піонерки приїхали

ЛІСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ ВИСТУПІВ Л. ОРЛИГОРИ

Останнім часом деякі Відділи УККА дають часо благословення як хоча б моральну підтримку Лесові Орлигори в його акції формування поганської «української національної релігії». Це виявляється у публічному спонсоруванні його виступів із новими «науковими» відкриттями перед широкими колами громадянства.

Очевидно, кожний має право на вільний вислів думок і переконань, як також і на їх пропагування. Однак, коли за пропагандою стоїть авторитет однієї з центральних громадських установ чи її відділів, то до такої акції слід поставитися поважно.

Коли прослухати «наукові» ревіляції п. Орлигори та їх проаналізувати, то годі відпекатися враження, що ми с тут свідками неперсикної авантюри, викликаної якимсь непорозумінням. У своїх виступах п. Л. Орлигори «науково» зводить Україну та її цілу українську ідею на рівень анекдоту, використовуючи для цього загальну необізнаність із старовинними мовами, як санскрит та гібр, із основами та генезою символів тощо. А всілякі спроби висвітлити непорозуміння збуває митинговою демагогією із анекдотами вроді «підсвєржати повід».

Наголос ставити він на патріотичні почування, цілком природно у нас — політичної еміграції — дуже вразливі, і ними ж прикривається всю абсурдність «ревіляцій».

св. Сергій Кіндзерський Пастухів

провадити місію роботу серед громадянства українського походження, плекати наш рідний обряд в українських церквах і буда підпорядкованими українському церковному проамі; дати молоді українського походження знання про Україну, прищепити їй гордість з українського походження; а як прийде праццювати серед різних національностей, не потонуть в морі ае українських впливів, але поширити свої впливи на неукраїнське оточення.

Ваша місія, мої дорогі сестри, та сама, що і перших сестер — піонерок. І в нинішніх часах змагання до реформи у Католицькій Церкві пам'ятайте, що це ваша місія і на майбутнє серед громадянства українського походження. Ваша місія служити Українській Католицькій Церкві, плекати свій рідний обряд, традиції та українську мову. Тому, ведіть мої сестри, ведіть цю нам призначену першими піонерками місію пращо і не збочуйте з тієї дороги, не попадайте в комплікс меншоваристості, а шукайте кращих засобів до завершення своєї місії, і тоді Бог благословить ваші труди, а Америка й Україна будуть вдячні за вашу пращо.

З села приносять подостатку курей, риби, раків, сушених грибів і овочів, маку, меду, але з грибами було зле. Мусили якось обертатися з тою невеликою платнею, яку спархія платила священникам. Аби якось пережити, а вліті, коли земля почне давати свої дари, напевно прибутки збільшаться.

І дійсно, літо було гарне. Селяни нарешті приїхали на парافیю корову. Урожай видався досить добрий і, продавши збіжжя, о. Константин трохи заспокоївся. І Наталя чулася добре. Ходила до лісу, де ссидні пагорки та галіяні були червоними від ягід, кудалася в прозорій річціч, лежала на зеленому м'якесі до моріжкі і радісно спінала, вішачучись Божою красою. Поправилася, покращала і — відчула, що буде мати дитину.

(Далі буде)

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

НАТАЛІЯ

(30)

Але Наталя — ось дівчина, про яку Кость не смів мріяти — прекрасна, скромна, тиха, щира і така природна, без усіх тих гримас або залищань! І говорити так просто та розумно. Видно, як її всі люблять, і діти до неї туються, бо вона така ласкава. От, якби ця згодилася! Товариш сказав: «Вона напевно згодиться, але ти не можеш з нею одружитися, бо вона сирота і без посагу. Інакше таку гарну дівчину вже давно висватали б».

Кость, звичайно, знав, що без грошей біда, але гроші, масток не грали для нього великої ролі. Коли він дістає парافیю, то буде з чого жити. Скільки не їздив по парафіях, всюди бачив за-

можність, достатки. Ще ніколи не чув, щоб хтось із півпства або з семінарів нарікав на нестатки.

Через свою велику неспокійність просив спочатку Кость товариша переговорити з Неонілою Андрійною. Потім звернувся сам до неї. Неоніла Андрійна свою привітною добротою викликала у нього повне довіря. Вона зразу сказала, що ця дівчина — сирота і не має діда, а що й він без грошей, то, очевидно, неможливо їм одружитися.

Але Кость заявив, що йому це не видати, що він передує цінність людину, а не гроші. Буде працювати, будувати сиротину, і з часом, якось розгосподарують. Неоніла Андрійна, хоч

яка була зворушена і здивована таким некорисливим поглядом, сказала, що, очевидно, він собі не уявляє, як це тяжке становище чекало б їх. Але все таки Кость наставляв.

Тоді Неоніла Андрійна зворушилася ще більше і вирішила, що молодик дійсно полюбить Наталю, що власне й Наталя дуже скромна в своїх потребах і можливо, їм буде дійсно добре жити разом.

Ось так воно і сталося. Мабуть, така була їх доля!

Нове життя

Парафія, яку дістав о. Константин, не була багата. Як дуже непрактична людина, він не зміг дістати з тих парафій, що були вільні, ліпшу, не їздив на оглядині і не мав з ким порадитися. Отже, він спинився на тій парафії, яка була найбільш бідною, але була найближче до того села, де жили його бідні батьки, міркуючи, що так буде йому легше їм допомагати, бо зяті їх до

себе з самого початку не були ніякої можливості. Крім того при цій парафії було багато церковної землі, а він любив широкі простори і думав, що з тієї землі матиме добрий прибуток. Приваблювало його і те, що була там річка, а навколо великі ліси.

Приїхали вони на парافیю, коли вже була крайня пора, щоб встигнути хоч трохи влаштуватися на зиму.

Парафія їм на перший погляд не дуже сподобалася. Була це незатишна, запусчена пуста. Дім досить просторий, але необжитий, бо вже давно не було там священника. Парафіяни виглядали бідно і похмуро. Село було дуже розкидане. Зато ліс був чудовий і річка бистра, чиста, прозора. Було в ній багато риби, а в затоках безліч раків. Отець Константин відвінсьав тим, як дитина, бо це нагадувало йому рідний хутір, коли він за дитячих літ ходив з своїми братами на раки.

Містечко, де можна було щось купити, лежало від се-

ла далеко. Вибираючи парافیю, о. Константин про це не подумав, і тепер жалував. Своїх коней він ще не мав, а просити у парафіяни хотів. Мусів і коні і кіпач найняти, а це був значний видаток.

Жиди зразу зауважили, якого непрактичного була ця молода пара, і звичайно це використали.

Наталя любила домашній затишок і якось зуміла з поміччю дещерівських килимів пристойно прикрасити кімнати, де можна було з пріємністю посидіти біля теплої печі, в якій весело потіскували смолісті дрова. А дов у церковному лісі була необмежена кількість. В затишних кімнатах можна було прийняти і гостей, що завітали провідати нового священника. Одна з перших дам у розмові була: «Чи пан-отець уже має зоране поле?» Пан-отець про це ще не думав.

Отже, треба було, на пораду одного з досвідчених сусідніх священників, зарядити парафіянам, щоб зорали поле. Сусід також попе-

редив, що люди тут неприїзні і попередній священник покинув парافیю через незгоду з ними. Крім того й земля тут пскувата, мало родить. Як уже літо, то ледве виплачується праця.

Слухав такі речі о. Константин і дорікав собі: чом не зібрав докладніших відомостей про парافیю, чом не поїхав на оглядини? Коли виїхав на поле, коли побачив ті зарості бур'янів, ту неродючу землю, коли парафіяни неохоче і недобало те поле зорали, надії о. Константин на добрий урожай розвіялися.

Тим часом у парафії треба було виконувати багато всяких служб — за довгий час особливо багато набралось неохрищених дітей. Метричні книги були в безладі, треба було все перевіряти за 2-3 роки. Дяка не було. В церкві співав напівграмотний селянин. Школи також не було. До шлюбу ще не відставало кілька пар, бо та кож багато було невіжачих. Селяни за всі ті служби приносили продукти, але грошей не платили або пла-

тили так мало, що о. Константин вважав образом приймати таку мізерію, а одночасно було йому проти мислі допитуватися нормальній винагороди. То правда, що люди тут були незможні, але на горілку грошей мали досить.

Мовчав о. Константин, вважав для себе негідним вимагати оплати за Божі благословення і журився — як, з чого буде жити?

Прийшла зима а вони не мали ні коней, ані корови. Хоч як це все було неприємно, для о. Константин це не було головним. Він чув з сусією Наталею таким щасливим, що ті всі турботи відходили на задній план. Сподівався, що це все тимчасове, мав багато молодого енергії і вірив, що йому так або інакше вдасться все поладити. Тимчасово, що його Наталя така скромна, що не має ніяких особистих вимог, не бажав ніяких прикрас ані дорогих суконок. Крім книжок, які він привозив їй час від часу з бібліотеки, вона не бажала для себе нічого.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУА ДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛАДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA, PA., 19141

Комісія Регіональних Дослідів НТШ

Нью Йорк. В суботу 11-го травня ц. р. о год 5-й веч. відбудеться в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Нью Йорку. Наукова конференція комісії регіональних дослідів з такою програмою: 1. Проф. д-р В. Лев: Вступне слово. 2. Ред. Т. Дурбак: „Історич- на тематика в регіональних збірниках”. 3. Проф. Л. Шаяковський: „Тематика визвольної війни 1917-20 рр., як теж боротьба УПА — в регіональних збірниках”. 4. Проф. В. Мацьків: „Історична тематика в більшовицьких регіональних збірниках”. Вхід вільний!

Paid Polt. Ad.

ГОЛОСУЙТЕ „3-А”! РОМАНИШИН ПІДТРИМУЄ ПІЛЯРТ У ВИБОРАХ НА РАДНУ В ДІЛЬНИЦІ „WW” В ІРВІНГТОНІ

MARY K. PILART — 3-A WEST WARD
IRVINGTON, N.J.

Іван Романішин, відомий адвокат і видавний діяч української громади заявив у цьому тижні свою підтримку радниці МАРІ К. ПІЛЯРТ, яка старастяся за перевибір у дільниці „Вест Вार्д” в Ірвінґтоні.

Адвокат Романішин є правним заступником Шалінської каси „Трибуна”. Він є членом української церкви святого Івана, радником Українського Робітничого Союзу, членом Союзу Українських Католиків в Америці „Провидіння”. Він є правним радником Української Православної Церкви в ЗСА.

Пан Романішин є членом Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, колишнім президентом Українського Університетського Клубу, колишнім головним радником Українського Народного Союзу, де він перебував на тому становищі впродовж 12-ох років, колишнім президентом Українського Республіканського Клубу в Нью Джерсі. Він є основником Круглої Лиги Українського Народного Союзу та членом Українського Союзу Купців і Підприємців в Нью Джерсі.

„Я підтримую радню, пані МАРІО К. ПІЛЯРТ на повне обрання її в Західній дільниці — „Вест Вार्д”. — тому, що вона має досвід і кваліфікації, потрібні в Ірвінґтоні в цих турботливих часах. Завдяки своєму досвіду у купецькому світі і як суспільна діячка пані ПІЛЯРТ знає вартість долара, що його здобувається важкою працею.

„Вона дотримала свої заяви в господарських справах впродовж останніх 6-ох років, голосуючи за зменшення лонд 3-ох мільйонів дол. у міських бюджетах — без шкоди інтересів громадян. Вона має відвагу сказати „НІ”, коли йдеться про екстраординарні і розтратні видаткування. Вона є власницею невеличкого дому, як ви самі, і знає, що податки швидко заповнюють щілину на вашій ший, як власники такого невеличкого дому. Вона боролася, щоб федеральний уряд перерахував програму суспільної опіки, щоб можна було зменшити наші податки.

„Я палко закликаю всіх своїх приятелів і знайомих голосувати на пані ПІЛЯРТ у Західній дільниці — „Вест Вार्д” — в Ірвінґтоні”

Paid by John Romanishin
760 Clinton Ave., Newark, N.J.

В Брюсселі відбулася велика

Маніфестація в обороні переслідуваних

Брюссель. — В неділю 28 квітня українці, що проживають в Бельгії, з'їхалися масово до Брюсселі, на заклик Головної Ради Українських Громадських Організацій, щоб відзначити день Прав Людини та заманіфестувати свою солідарність з українським народом на рідних землях. Метою маніфестації було заперестувати перед публічною опінією проти колоніального поневолення України, проти закритих засудів, проти депортацій і переслідувань. Маніфестація попередила два дні перед тим пресою конференція в готелі „Атлант”, на яку прибуло 14 журналістів і запрошених гостей. Експозиція для журналістів зробив ред. Вол. Косик з Парижу, довкола якого розвинулася широка дискусія. Журналістам роздали документацію про переслідування в Україні, як також листи Юрка Шухевича, меморіал Президії СКВУ до У Танта і ін.

День солідарності почався урочистими Богослуженнями в обох церквах. Був це рівночасно вияв української релігійної єдності, бо православні українці мали свою Службу Богу в укр. католицькій каплиці, а католики у великій бельгійській церкві, що знаходиться поблизу себе. Православну Службу Богу правив о. Протопресв. І. Вачинський, а католицьку правили чотири отці: о. Генеральний Вікарій Г. Фукачик, о. А. Бульє, о. рад. Іван Кіт та о. д-р В. Курлас. Співав хор під орудою інж. К. Гайдамаки.

Зараз по Службі Божій усталився похід до пам'ятника Невідомого Воїна: наперед дві десятки прапорів українських організацій, відтак вінок, що його несли суміжні, далі священники, представники організацій, СУМ, жінки в національних одягах та загальна громадянська. Похід нахолодував понад 600 осіб. Що пару кроків

ЮВЛЕННИЙ ЗВІРНИК ПРО ЛИСТОПАД

Комітет Виконавчих Листопадового Зриву закликає учасників перебрання влади у Західній Україні — переслати свої спогади на адресу редактора ювленського збірника, Ярослава Гриневича, 16 Ст. Маркє Пл. Нью Йорк, Н. Й. 100003.

УКРАЇНЦІ ПРЯШІВЦІНИ ДОМАГАЮТЬСЯ АВТОНОМІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ваків, але рівночасно вимагаємо для національних меншостей повної політичної, економічної та культурної автономії.

Словацькі шовіністи показують свої роги

На всі ці заходи українців Пряшівщини словацькі шовіністи засячали злобою. Забувши про те, що словаки тисячі років перебували у мадярському поневоленні, словацькі шовіністи хочуть держати прашівських українців у своєму поневоленні. З одного боку вони самі домагаються повних прав для себе і відокремлення Словацьчини в державу, зфедеровану з Чехією, а з другого — гостро виступають про-

ти призначення культурної, політичної і економічної автономії для українців Пряшівщини.

В українських містах на Пряшівщині вже чується оклик словацьких шовіністів: „Українці — на Україну! Там вимагайте своїх прав! На Словацьчині — лише по-словацьки!”

У Прашеві, Гумєнїм, Михайлівцях та інших місцевостях Пряшівщини словаки позивали всі військи і напів українською мовою.

Отак словацькі шовіністи намірюються знищити українців на Пряшівщині. А „український суверенний уряд” в Києві мовчить, ніби води в рот набрав.

Польська і мадярська національні меншості мають підтримку від своїх амбасад у Празі. Українці також мають ніби „свого” заступника — амбасадора СРСР Червоного, але він не стає в їх обороні. Ніби українцем є новий перший секретар Словацької комуністичної партії Василь Білик, але він мовчить. Дехто каже, що він хоч і походить з українського роду, але почуває себе словаком.

І хоч в обороні українців на Пряшівщині ніхто не виступає, та ми віримо, що воли самі себе оборонять і не пропадуть.

Оскільки востародній З'їзд українців Пряшівщини

На 3-го травня ц. р. скликає до Прашеві всенародний з'їзд українців Пряшівщини. На тому з'їзді ухвалено домагання політичної, культурної та господарської автономії для української Пряшівщини і вирішено відновити діяльність Української Народної Ради, яка діяла від часу прогнання німців з Чехо-Словацьчини до 1948 р., коли словацькі шовіністи її розв'язали.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ОРГАНІЗАЦІЇ М. НЮ ЙОРКУ ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ ОКУАО ВІДІД УККА

50-РІЧЧЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕТЬМАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

за таким порядком:
НЕДІЛЯ, 19-го ТРАВНЯ ц. р. год. 11:30 ранку
ПАНАХИДА за с. п. ГЕТЬМАНА
ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО
в церкві Велх Святых, 206 Схід, 11-та вул.
НЕДІЛЯ, 26-го ТРАВНЯ ц. р. год. 5-та по пол.
АКАДЕМІЯ в Українському Інституті
Америки, 2 Схід 79-та вул.
Прохасмо інші Організації стриматися від влаштування імпрев в ті дні.

В суботу, 11 травня, в Шикаго

відбудеться на пошану нещодавно померлого
ПОЕТА-МИСЛИТЕЛЯ

ЕВГЕНА МАЛАНЮКА

Літературний Вечір

Головний доповідач: БОГДАН РУБЧАК
в програмі: СПОГАДИ, РЕЦИТАЦІЇ
Залі СОБОРУ СВ. ВОЛОДИМИРА
Початок о год. 7:30

До участі запрошує Українська Громада

КОМІТЕТ
Вшанування Пам'яті Е. Маланюка

ПРОСИТЬСЯ ВСІХ БУВШИХ ПРОФЕСОРІВ, УЧНІВ АКАДЕМІЧНОГО ГІМНАЗІУ У ЛЬВОВІ, по можливості, взяти участь

В ПАНАХИДІ в Сороковий день СМЕРТІ бл. п. д-ра ОЛЕНСАНДРА ТИСОВСЬКОГО

в п'ятницю, 10-го травня 1968 року
о год. 7-й веч.
в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
КОМІТЕТ СВЯТУВАННЯ 100-РІЧЧЯ
УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ
ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ

В п'яту річницю смерті
бл. п. ІРИНИ ЛІЗІОР
замість квітів на могилу
складасмо 100.00 доларів
Східно-Європейському Дослідному Інституті
Ім. Липинського на видання творів
свого Патрона.
Марія і Богдан ЦИМБАЛІСТІ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 22-го квітня 1968 року
відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча ДОНЬКА та ДРУЖИНА

бл. п.

ГАЛИНА НАСІДОНЬ МАТІЯШ

Цією дорогою складасмо найщирішу подяку мей Родни, Приятелю і Знайомцю, що причинилися до вшанування пам'яті Покійної.

У хвилину глибокого горя та смутку, багато наших Рідних, Приятелів та Знайомих поспішили із духовною підтримкою для нас, за що на цьому місці складасмо їм велику найщирішу подяку.

Впершу чергу наша щира подяка Веч. о. Ярославові Дибі, ЧНІ, душпастиреві Української Католицької Церкви св. Івана Хрестителя в Нью-Йорку, Н. Дж., за удележення Св. Тайн Покійній та часті відвідини у шпиталі та дома, до останньої хвилини її життя, як і за відслушення Парастасу у похоронному заведенні.

Велика наша вдяка Впр. о. Михайлові Гринчишину, ЧНІ, пароху за слова розради та поради в час нашого горя. Пр. о. М. Діоріанові, ЧНІ, за відслушення Заупокойної Божественної Літургії та за теплі слова похвали в прощальному слові, виголошеному в час Літургії в Церкві та відправлення Тіла нашого Останнього Покійного на місце Вічного Спочинку.

Дякуємо Членам хору та його диригенту Мх. Добосеві за гарні та зворушливі співні в часі відправ, а п. М. Лозинському за читання Псалтиря.

Дякуємо Членам Союзу Українок в Нью-Йорку, що масовою участю у похоронах віддали Покійній останню прислугу, як своїй членці. Рівнож дякуємо Укр. Американським Ветеранам, Клубові Укр. Американських Демократів, Членам „Чорноморської Січі” та Членам Української Центральної в Пасейку за їх участь у похоронах.

Дякуємо Усім, що зложили пожертву на Службу Божу, та Тим, що зложили квіти і листи та пожертви на добродійні та національні цілі, для яких Покійна нещодавно працювала і підтримувала ціле своє життя.

Спеціально наша подяка Вітованам Панам: д-рам Паньчуню, Кравчуню та Робертсові за їхню віддану та жертвенну працю рятувати молоде життя їхньої пацієнтки.

Паням К. Душану, С. Лаш, А. Корнишину, В. Голіну, С. Лиху, К. Вереску, Л. Оленю і братові О. Матіашу щира подяка за їхню поміч в шпиталі і дома.

Також дякуємо конгр. Міш, асемблем. Джан Криси, конселменю Франк Аддоніо і б. майорові Лю П. Карлі та Членам їхніх організацій за участь у похоронних відправах, та губернаторові Річард Дж. Гізу за надіслані висловні співчуття. Товаришам Праці Малийшукер Ліф та Сіпробітманам Праці Покійної Натті М. Шелі, Іне. Наша щира подяка за численну участь у Похоронах.

Дякуємо похоронному заведенню Литви і Литви за широкі перевезення похоронів.

Дякуємо Веч. о. Мисливіцю, Хонкові та Пасейку та Лозинському за слова похвали та розради виголошені в часі тривання та п. Волтерсові Джанковському, від. Сібу Найаво Маног за так гарно виголошені прийняття для Родни і Приятелів.

Хай Милосердя Господь винагородить Всіх стократно, що віддали останню прислугу Покійній, а нам облегчили наше горе.

Вдячні Вам із цілого серця:
МИХАИЛО МАТІЯШ — муж та
КЛИМЕНТИНА НАСІДОНЬ — мама

У першу річницю смерті мого Мула
бл. п. інж. ДАМ'ЯНА ПЕЛЕНСЬКОГО
Голови Крайової Палатної Старшини в Німеччині,
складасмо даток 50.00 доларів
на палатні табори в Голландії в Валарії.
Дружина ОЛЬГА

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ мого Найдорожчого МУЛА

бл. п. інж.

ДАМ'ЯНА ПЕЛЕНСЬКОГО

Українського Січового Стрільця, доцента УТІТ, Голови
Крайової Палатної Старшини в Німеччині
відправляється

дня 31-го травня 1968 року

в ЦЕРКВІ СВ. АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО
в МЮНХЕНІ, Німеччині

Заупокійна Свята Літургія

Прошу Велх, кому дорога пам'ять Покійного, з'їхатися
зі мною у цей день у спільній молитві за спокой Ного
душі.

Дружина ОЛЬГА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 19-го січня 1968 року відійшов від нас у Вічність, змиснений Найсвятішим Духом, наш Найдорожчий, Незабутний МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п. д-р мед.

ОСИП КЛОДНИЦЬКИЙ

Цією дорогою складасмо сердечну подяку Родни, Приятелю і Знайомцю, які в дніх безжельного горя і болісної втрати поспішили з висловними співчуттями особисто, листово і телефоночно.

Щиро дякуємо Веч. о. о. М. Олешкові, крайові о. М. Головатому, о. Я. Смишуківі за відправу Панахиди і похоронних Богослужень, о. В. Вознякові за часті відвідини в шпиталі, за відслушення Служби Божої і удележення Найсвятіших Тайн, о. монс. Пасілі о. Мешнінському за відслушення Заупокійних Служб Божих у 40 день.

Сердечно дякуємо хорію під проводом д-ра Я. Корнуса за спів у часі Панахиди, а професорові Н. Пачоску за зведення своїм співом похоронних Богослужень.

Щиро дякуємо Родни, а саме братові Михайлові і його Родни, який сам в той час лежав у шпиталі, за квіти і пожертви, братові о. митр. д-рові Володимирові і його Дружині, яка лишуючи мужа хворого, прийшла з Нью-Йорку, братові Антонові, його Дружині, Синам і Внукам, які з дилекою Міннесоти, Айови і Висконсини, приймали і носили великим болем у серці праці Покійного, мого сестри мтр. Гали Ризак-Пачоскської, її мужеві Романові і синам, за переживання з нами трагедії, за улагодження похорон і за всяку поміч у часі нашого горя.

З глибини серця дякуємо нашим Приятелям з Каліфорнії: п-ву Стефі і інж. І. Фурам і їхній Родни, інженерів за прибуття на похорон, а цілій Родні за жертву і участь у Заупокійній Службі Божій у 40 день в Каліфорнії і за моральну підтримку, якої дозичемо від них. П-ву Любі і д-р. М. Драганчук з Шикаго, які не жалували ні часу, ні труду і стояли вірно поруч нас, так протримав недуги, відвідувати хворого, як у часі смерті віддаючи усі останні прислуги Покійному.

Особливо ми вдячні Приятелям, колегам д-рові А. Литвакському, д-рові П. Монікові, які своїми відвідинками дома і в шпиталі розносили останній від Покійного, п-ні професорові О. Панчишині близькому приятелю і колезі д-рові С. Кривокулемському, п-ву Орелі і д-рові Ю. Горділовському і їх Родні за щирі уягу у часі хвороби, чим підтримали хворого на душі, а під час нашого горя відзначили достойно Ного пам'ять.

П-ву Орелі і інж. О. Клофаску і п-ву Дарі і І. Мешнінському за активну поміч під час похорону і похоронні та Служби Божі, д-р. В. Понадкові, щирим топарством і д-рові Лізі Мулі, крайові за зложення датків на „Укр. Архів-Музей” в Шикаго, д-рові Олесею Бабіні за похоронні згадки про смерть Покійного в часі „Українського Життя”, крайнам п-ву Тимчук з Філадельфії за співчуття і даток на пресовий фонд „Ватиканський”. Д-рові Л. Гальві і Родни, п. Ю. Родні, п-ву Орелі і інж. А. Гарасовському, д-рові П. Пундлі, п. Романові Лазуркові, мтр. Р. Савичеві, д-рові М. Панчишині, д-рові Ю. Кузачеві, д-рові В. Стефанукові, д-рові А. Вітковському, п. П. Головатому, д-рові Колікові і його Дружині за пожертви на Службу Божу, участь в Панахиді і похороні, відвідини у похоронному заведенні, відправлення на місце Вічного Спочинку — за все, хто чим причинився, щиро сердечно дякуємо.

Ми щиро вдячні всім Членам „Студентської Медичної Громади” за щирі співчуття, зложення пожертви замість квітів, участь в Панахиді і похороні, а студентам: Я. Гановському, І. Матвішинському, М. Гарасовському і Ю. Прохорові за активну поміч під час похорону. Не зміємо тут поменшувати і не висловити глибокої вдячності колегам, співпрацівникам з „Канікал Стратогов Шпиталю”, де Покійний працював, а які були не тільки співпрацівниками, але також близькими Приятелями і все що в людській спроможності віддали Покійному у часі недуги і в останній його дорі, а нас безупинно підтримували морально на душі. Щиро дякуємо подяку шлемо на руки найближчих приятелів, директорів шпиталю д-рові Г. Мисевичеві, д-рові Н. Зубрицькому, д-рові В. Явничеві, д-рові В. Колосовському, д-рові Р. Соліковому, д-рові І. Юзевичеві і їхній Дружині і просимо їх передати решті Колегам і їх Родинам. Сердечно дякуємо часом „Ватиканський” і „Українському Світові” за теплу згадку про смерть Покійного і висловні співчуття.

Крайнам п-ву Л. С. Самбірському за проголошення на своїй „Радіограмі” повідомлення про Заупокійну Службу Божу у 40 день смерті.

Похоронному заведенню п. В. Музику за добрий і швидкий похорон.

Вдячні дякуємо цією дорогою членими Приятелям, Знайомим і Рідним по обох боках океану за листові співчуття. Особливо дякуємо за зворушливий лист Землякам-Співпрацівникам з „Центрального Комітету Станіславівщини”, у яких Покійний був представником і редактором Товаришів, в особах: голови, редакторів І. Станіславчука і Дружини, д-рові М. Климшину, д-рові А. Перегінцеві, ред. О. Новичковому, інж. Л. І. Вертихорі, п. Марії Зубалевої, п. Б. Дейчаківському, д-р. професорові О. Левинаковому, д-рові П. Ісаві, п. Т. Лісевичеві, д-рові М. Корнурові, інж. В. Школі, інж. Р. Раковському, п. С. Слюсарчук, д-рові А. Федисковому, д-р. Я. Попелєві і інж. В. Стрийському — щиро українське „Спаси-Ріг”.

Отже Л. Гузареві, пароху з Керговської, Н. Н. за довгий, потімшаний глибокий зміст лист, проф. І. Кулич-Березовському, приятелю Покійного за щирі прийнятські лист і за добре серце цілій Родні.

Знаємо, що ми не самі болімо по так тяжкій втраті і не маємо досить слів висловити глибоку вдячність за все — за візки, квіти, пожертви на Службу Божу і інші цілі, участь у Панахиді і похоронній Богослужбі, відправлення на Вічний Спочинок, за численні листи, за щирі слова. — Нехай Господь Бог винагородить стократно Своїми Ласками.

В глибокому смутку:

дружина — ОСПНА
дочка — МАРІЯ ЛІДА
сини — ЗЕНОН і д-р РОМАН з Дружиною
внуки — ХРИСТІ, КАТРУСЯ, КОСТЯ
РОМАН і ТАМАРКА

ПОДОРОЖНЯ АГЕНЦІЯ SHIPKA TRAVEL AGENCY 1968 рік

з присминістю заповідас на

НАШУ ТУРИСТИЧНУ ПРОГРАМУ в УКРАЇНУ

ПІД ОСОБИСТИМ ПРОВОДОМ ВЛАСНИКА

П'ЯТЬ ТУР ПО 22 ДНІ 899.00 ДОЛ. З НЮ ЙОРКУ ДІТІ (до 12 років) 499.00 ДОЛ.

4-го травня (Випродано) Київ, Канів

9-го червня (Випродано) Львів, Тернопіль

6-го липня Чернівці, Сочі (до вибору)

10-го серпня Відень, Рим

8-го вересня

Оплата за туру вклучає: джетовий літак, готелі, харчі в більшості випадків, оглядини, оплати за пересіди й багаж.

Число місць обмежене, тому закликаємо влатити швидко завадат. Завдатки звертаються, коли подорож відслідана на 30 або більше днів перед датою від'їзду.

SHIPKA TRAVEL AGENCY INC.
5434 State Rd., Cleveland, Ohio 44134 (216) 351-1700

